

Registratierapport 2016

Een blik op één jaar pleegzorg in cijfers

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
Inleiding.....	5
Kerncijfers	5
Cijfers & trends in 2016	8
1. Aantal pleegzorgsituaties.....	8
2. Vormen van pleegzorg	10
2.1. Netwerk of bestand.....	10
2.2. Typemodules.....	11
3. Kenmerken van pleegkinderen en pleeggasten	13
3.1. Pleegkinderen	13
3.2. Pleeggasten.....	13
3.3. NBMV	14
4. Kenmerken van pleegzorgsituaties.....	15
4.1. Aanmeldingen.....	15
4.2. Vrijwillig of gerechtelijk.....	16
4.3. Combinaties	17
4.4. Beëindiging	18
5. Pleeggezinnen	19
5.1. Totaal aantal pleeggezinnen.....	19
5.2. Screening	19
5.3. Ingetrokken/geweigerde attesten	22
Conclusie.....	24
Woordenlijst	26

Inleiding

Pleegzorg is een vorm van jeugdhulp die de laatste jaren steeds vaker wordt ingezet. Een kind uit huis plaatsen is een zeer ingrijpende beslissing, die enkel genomen wordt indien de veiligheid van het kind in het gedrang is of indien de ouders (tijdelijk) niet meer voor hun kind kunnen zorgen. Pleegzorg is de eerste keuze bij uithuisplaatsing; vaak kan een kind terecht bij vrienden of familie, maar heel wat kinderen vinden een plekje in een pleeggezin dat ze vooraf niet kenden.

Pleegzorg bestaat in veel verschillende vormen. Als pleeggezin kan je niet alleen kinderen of jongeren opvangen. Ook pleeggasten, volwassenen met een beperking of een psychiatrische problematiek, kunnen terecht bij gastgezinnen.

Pleegkinderen en pleeggasten kunnen heel lang in een pleeggezin wonen. Maar in sommige situaties verblijft een pleegkind of pleeggast maar enkele weken of één weekend per maand in een pleeggezin. Dat komt omdat we altijd op zoek gaan naar de vorm van pleegzorg die het beste past.

Er zijn in Vlaanderen 5 provinciale organisaties die pleegzorg aanbieden. Pleegzorg Vlaanderen ondersteunt hen hierin op gebied van sensibilisering en beleidsbeïnvloeding. Pleegzorg Vlaanderen vertegenwoordigt niet alleen de diensten voor pleegzorg maar ook alle doelgroepen: pleegkinderen, pleeggasten, pleegzorgers en ouders van pleegkinderen.

In dit rapport presenteren wij u een beeld van pleegzorg in 2016 aan de hand van cijfers. Deze cijfers komen uit Binc en Insisto, de registratiesystemen voor jeugdhulp van de Vlaamse Overheid, en uit de eigen registratiegegevens van de diensten voor pleegzorg. Door het gebruik van deze verschillende bronnen moet rekening gehouden worden met een mogelijke kleine foutenmarge in deze cijfers.

De diensten voor pleegzorg werken aan een eenvormig registratiesysteem, waardoor dit probleem in de toekomst zal verdwijnen.

Els Van Achter
Coördinator Pleegzorg Vlaanderen

Kerncijfers

Screeningstraject	2016	2015	%
Gezinnen gestart met screening ¹	421	399	+ 6%
Ingeselecteerde bestandsgezinnen ¹	285	246	+ 16%

Begeleidingen	2016	2015	%
Pleegzorgers op 31/12 ¹	4.717	4.177	+ 13%
Pleegkinderen & pleeggasten op 31/12 ²	6.024	5.616	+ 7%
Totaal aantal pleegkinderen ^{1&2}	6.507	6.058	+ 7%
Totaal aantal pleeggasten ¹	505	476	+ 6%
Totaal aantal pleegzorgsituaties ²	7.012	6.534	+ 7%

Pleegzorgmodules ^{2&3}	2016	2015	%
Ondersteunende pleegzorg - korte duur	352	354	- 1%
Ondersteunende pleegzorg - lage frequentie	783	644	+ 22%
Perspectiefbiedende pleegzorg - hoge frequentie	5.373	5.203	+ 3%
Perspectiefbiedende pleegzorg - lage frequentie	240	190	+ 26%
Perspectiefzoekende pleegzorg	1.140	946	+ 21%
Crisispleegzorg	262	270	- 3%
Behandelpleegzorg ⁴	1.261	1.078	+ 17%

¹ Gegevens uit eigen registratie

² Gegevens uit BINC

³ Aantal pleegzorgmodules op jaarbasis op basis van unieke cliënten.

⁴ Wordt steeds gecombineerd met perspectiefzoekende of perspectiefbiedende pleegzorg

Cijfers & trends in 2016

1. Aantal pleegzorgsituaties

In 2016 telden we 7.012 pleegzorgsituaties: 6.507 pleegkinderen en 505 pleeggasten maakten voor korte of lange tijd gebruik van pleegzorg. Op 31 december 2016 boden 4.717 pleeggezinnen opvang aan 6.024 pleegkinderen en volwassenen.

In 2016 werden 1.534 nieuwe plaatsingen gerealiseerd en 1.055 plaatsingen beëindigd. Het aantal nieuwe plaatsingen nam met 6% toe ten opzichte van 2015. Het aantal beëindigde plaatsingen steeg met 9% ten opzichte van 2015. De instroom in pleegzorg is echter groter dan de uitstroom. Het aantal pleegzorgsituaties blijft groeien.

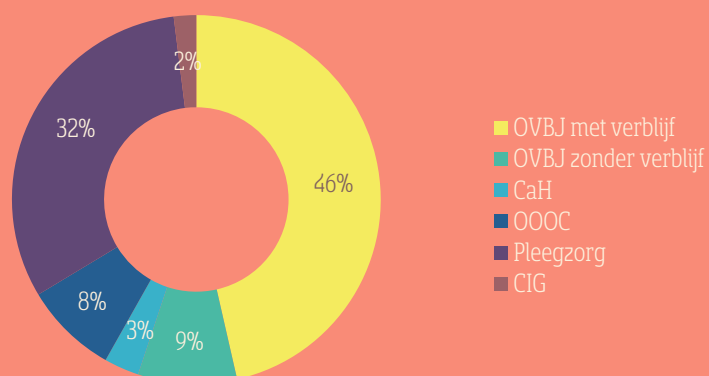
Aantal pleegzorgsituaties	
1998	3.929
1999	4.345
2000	4.645
2001	4.741
2002	4.803
2003	5.031
2004	5.050
2005	5.315
2006	5.773
2007	6.008
2008	6.061
2009	6.129
2010	6.277
2011	6.371
2012	Geen cijfers beschikbaar
2013	Geen cijfers beschikbaar
2014	6.332
2015	6.534
2016	7.012

Bron: eigen registratie tot 2011 en Binc vanaf 2014

In vergelijking met 2015 zien we een stijging van 478 kinderen en volwassenen (+7%) die in een pleeggezin werden opgevangen.

Pleegzorg heeft een prominente plaats in het Vlaamse jeugdhulpverleningslandschap: in ongeveer een derde van alle dossiers werd pleegzorg ingeschakeld.

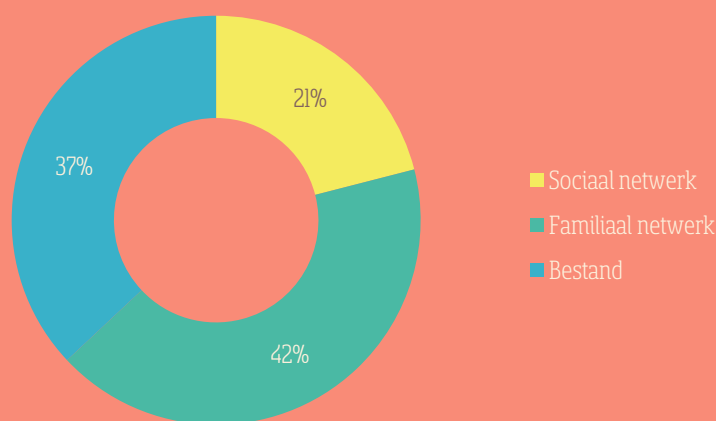

Figuur 1 - Jeugdhulp in erkende voorzieningen in 2016, naar aard van verblijf, op basis van unieke dossiers (Bron: Binc)

2. Vormen van pleegzorg

2.1. Netwerk of bestand

63% van de pleegkinderen en pleeggasten vond in 2016 onderdak bij bekenden; dit noemen we netwerkpleegzorg. Hiervan vond twee derde een plekje binnen het familiaal netwerk, bij grootouders of tantes en ooms. Een derde vond een thuis in hun sociaal netwerk, bij burens, onderwijzers of een vriend(in) van de familie. Van de lopende plaatsingen woont 59% bij bekenden.

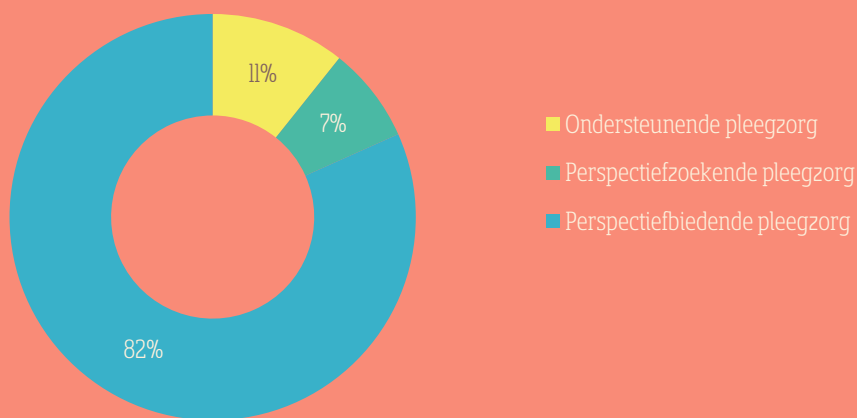
Figuur 2 - Nieuwe pleegzorgplaatsingen die in 2016 zijn gerealiseerd, naar soort opvang (Bron: eigen registratie)

Uit onze eigen registratiegegevens blijkt dat er de afgelopen drie jaar een toename is van het aandeel netwerkpleegzorg. Het aantal nieuwe pleegzorgplaatsingen binnen het netwerk steeg van 45% in 2014 naar 57% in 2015. In 2016 is dat aantal verder verhoogt tot 63%.

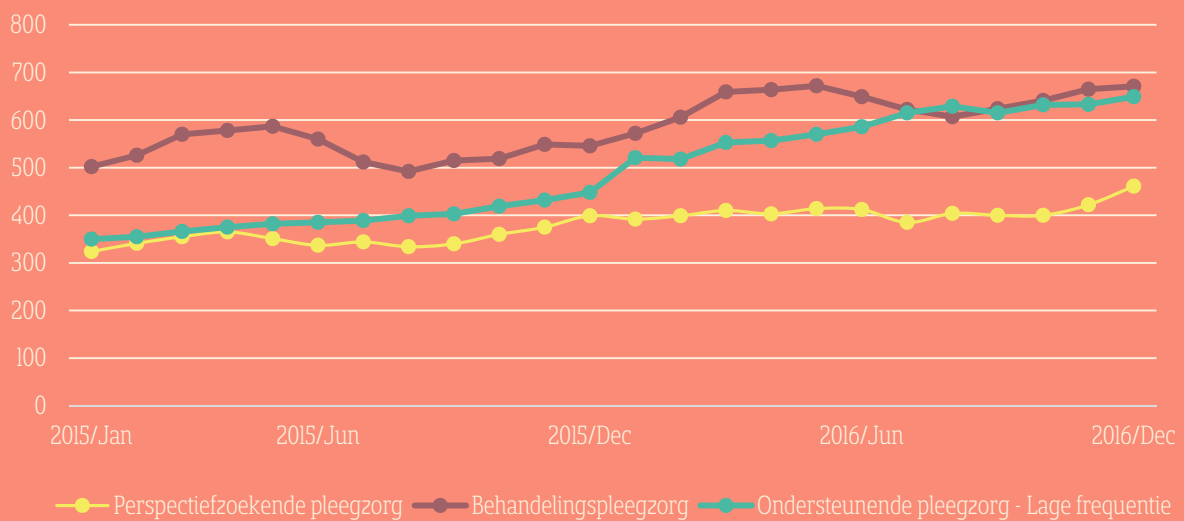
2.2. Typemodules

Op 31/12/2016 verbleef 82% van de pleegkinderen en pleeggasten in perspectiefbiedende pleegzorg. Voor 7% werd perspectiefzoekende pleegzorg ingezet om duidelijk te krijgen wat het toekomstperspectief was voor dit pleegkind of pleeggast. 11% verbleef bij een ondersteunend pleeggezin.

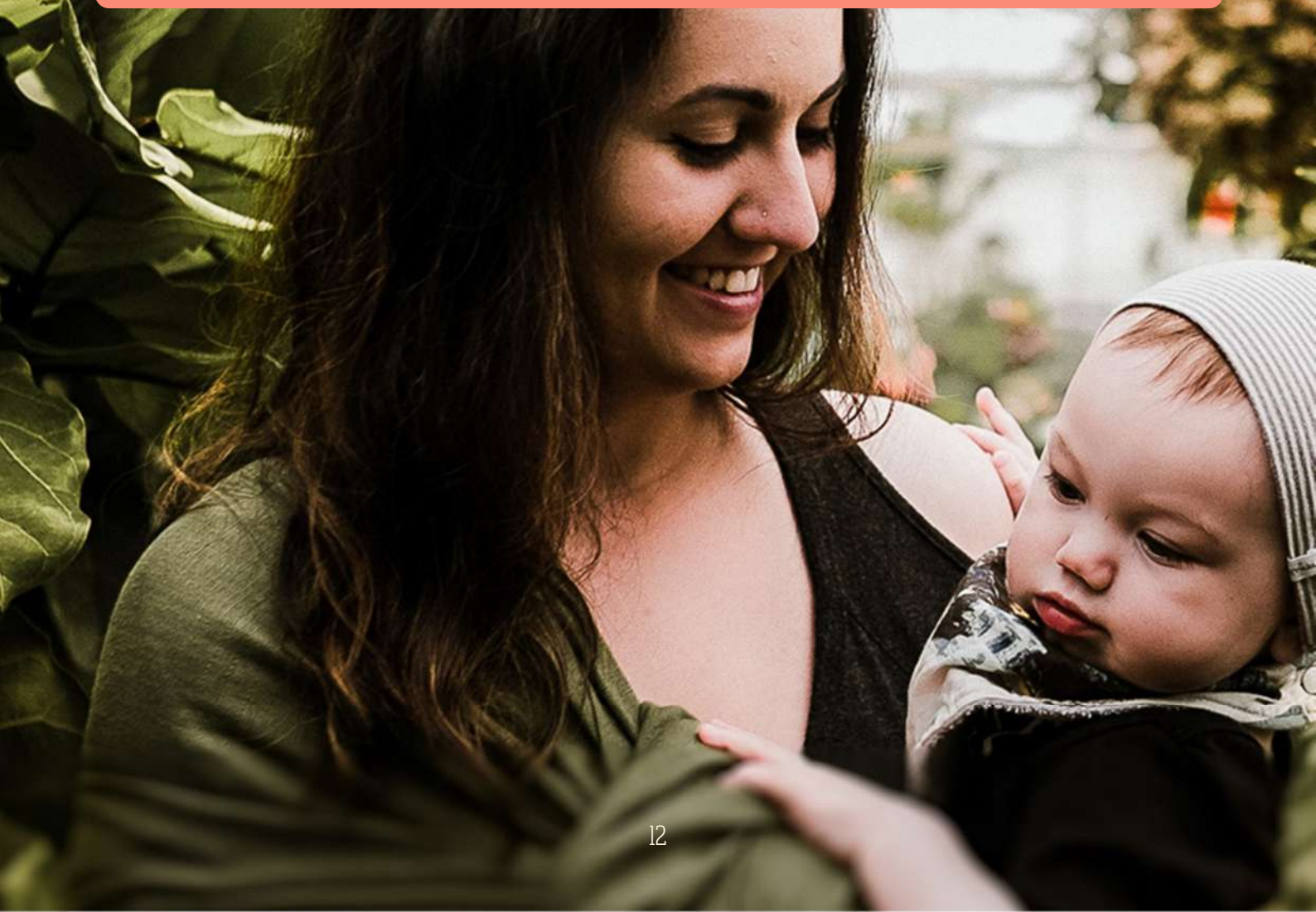
Figuur 3 - Lopende pleegzorgplaatsingen op 31/12/2016 naar aard van de module (Bron: Binc)

Als we de inzet van het aantal modules over een periode van 2 jaar bekijken, zien we een stijging voor ondersteunende pleegzorg lage frequentie en perspectiefbiedende pleegzorg lage frequentie. In deze pleegzorgmodules verblijft een kind of pleeggast niet voltijds in het pleeggezin, maar wordt pleegzorg gecombineerd met een verblijf in een ander gezin - meestal de eigen ouders - of een voorziening. Ook de module perspectiefzoekende pleegzorg werd dit jaar opvallend vaker ingezet. Het aandeel van perspectiefbiedende pleegzorg hoge frequentie bleef stabiel en werd om die reden niet opgenomen in volgende grafiek.

Figuur 4 - Evolutie van de inzet van pleegzorgmodules in 2015 en 2016 (Bron: Binc)

Gezinnen die pleegkinderen of pleeggasten voor korte of lange tijd opvangen met specifieke psychiatrische of emotionele en gedragsproblemen, kunnen een beroep doen op behandelingspleegzorg. In 2016 werd deze vorm van pleegzorg 1.261 keer ingezet, wat een stijging is van 17% ten opzichte van 2015. Pleegzorg komt hiermee tegemoet aan de vraag naar extra ondersteuning. De ondersteuning kan zich richten naar de pleegkinderen, pleegouders of de ouders van pleegkinderen.

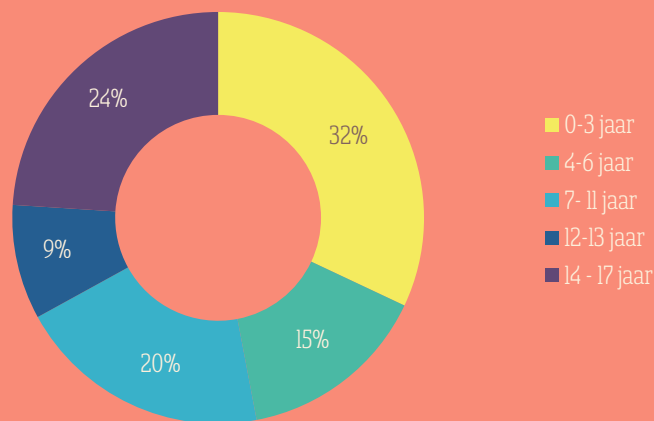

3. Kenmerken van pleegkinderen en pleeggasten

3.1. Pleegkinderen

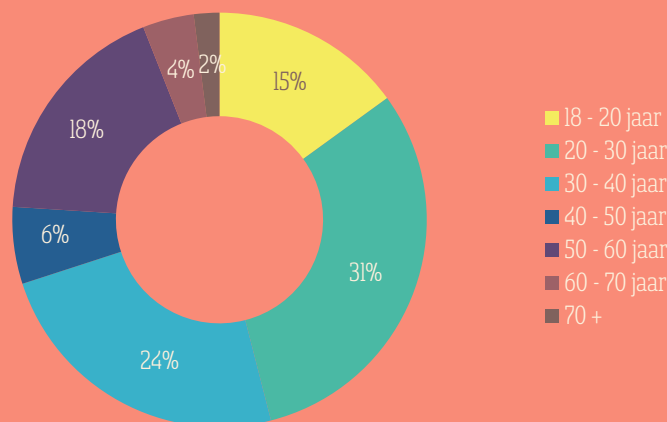
In 2016 vonden 1.390 kinderen een plekje in een pleeggezin. 32% van hen is jonger dan 3 jaar, 35% heeft de kleuter- of basisschoolleeftijd en 33% zijn tieners. Er werden opvallend meer jongens dan meisjes geplaatst: 54% jongens tegenover 46% meisjes. Dit is mogelijk te wijten aan de instroom van Niet-Begeleide Minderjarige tienerjongens (*cf.* 3.3).

Figuur 5 - Leeftijd van kinderen die in 2016 in een pleeggezin geplaatst zijn (Bron: Binc)

3.2. Pleeggasten

De volwassenen met een beperking of een psychiatrische problematiek die in pleegzorg worden opgevangen noemen we pleeggasten. 70 pleeggasten vonden in 2016 een plekje in een gastgezin. 16 van hen verbleven als minderjarige reeds in het pleeggezin en gingen over naar pleegzorg voor volwassenen. Voor 68 pleeggasten werd de pleegzorgsituatie beëindigd. Van de pleeggasten die in 2016 in een gastgezin gingen wonen, is 46% jonger dan 30 jaar.

Figuur 6 - Leeftijd van pleeggasten die in 2016 in een pleeggezin geplaatst zijn (Bron: eigen registratie)

Terwijl het aantal pleeggasten dat in een pleeggezin verblijft nagenoeg gelijk bleef in de vorige jaren, zien we in 2016 een stijging van 6%.

2014	481
2015	476
2016	505

Bron: eigen registratie

3.3. NBMV

Ten gevolge van de vluchtelingen crisis kenden we een grote instroom van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV) in pleegzorg in het afgelopen jaar: 187 NBMV vonden een plekje in een pleeggezin. 84% van hen werd opgevangen door familie die reeds in Vlaanderen woonde, 16% vond onderdak bij een pleeggezin dat ze vooraf niet kenden. In 75% van de situaties betrof het (tiener)jongens.

4. Kenmerken van pleegzorgsituaties

4.1. Aanmeldingen

Op 31 december 2016 stonden er 561 kinderen en jongeren op de wachtlijst voor pleegzorg, waaronder 67 NBMV. De vraag naar perspectiefbiedende pleegzorg is het grootst maar er zijn ook heel wat aanmeldingen voor ondersteunende pleegzorg. Dit cijfer is waarschijnlijk een onderschatting van het aantal kinderen dat wacht op pleegzorg: indien er geen plekje gevonden wordt in een pleeggezin, verdwijnt een kind van de wachtlijst. Bovendien zijn de aanmeldingen voor netwerkpleegzorg niet in deze cijfers opgenomen.

Openstaande bestandsvragen (31/12/2016)	Perspectiefbiedende Pleegzorg ¹	Perspectiefzoekende pleegzorg ¹	Ondersteunende pleegzorg ²	Totaal
Antwerpen	102	12	79	193
Limburg	25	5	35	65
Oost-Vlaanderen	62	8	45	115
Vlaams-Brabant	27	2	34	63
West-Vlaanderen	76	12	37	125
Interprovinciaal	67 ³			67
Totaal	292	39	230	561

¹ Bron: Insistio

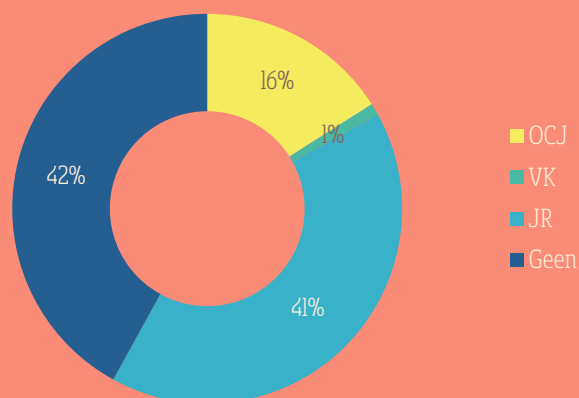
² Bron: eigen registratie

³ De wachtlijst voor NBMV wordt interprovinciaal beheerd

4.2. Vrijwillig of gerechtelijk

Bij 41% van de afgesloten dossiers werd pleegzorg opgelegd door een vonnis van de jeugdrechter. In alle overige pleegzorgsituaties is er sprake van instemming van de ouders: in 42% van deze pleegzorgsituaties is er geen tussenkomst van een gemandateerde voorziening (VK of OCJ) maar wordt het dossier rechtstreeks opgevolgd door de dienst voor pleegzorg.

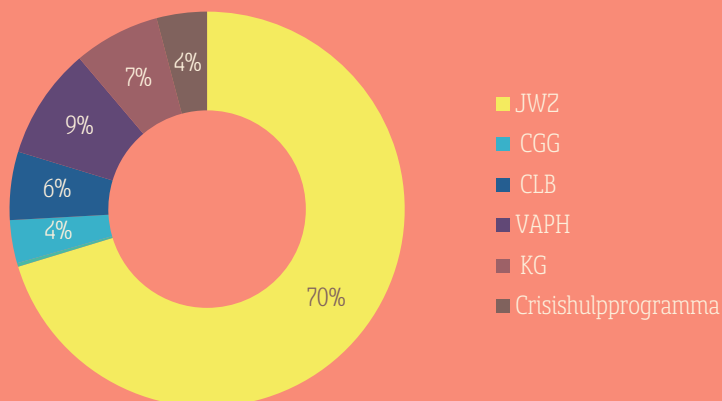

Figuur 7 - Afgesloten dossiers in 2016 naar aard van de aanmelder (Bron: Binc)

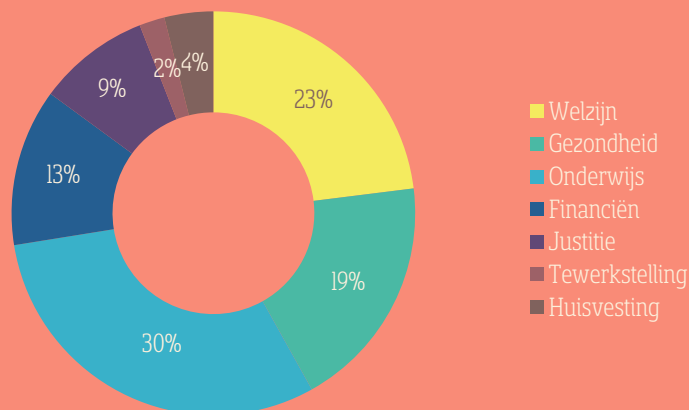
4.3. Combinaties

Sinds 2014 is het mogelijk om pleegzorg te combineren met andere vormen van hulpverlening. Wanneer we kijken naar de afgesloten plaatsingen zien we dat er 340 combinaties van jeugdhulpmodules waren met een andere dienst of voorziening uit de jeugdhulp. Dit komt overeen met 34% van alle afgesloten pleegzorgsituaties. Het merendeel van de combinaties (70%) is met een dienst of voorziening die valt onder Jongerenwelzijn. Deze extra hulp werd ingezet voor het kind, de pleegouders of de ouders van het pleegkind. Om hieruit conclusies te kunnen trekken, is meer differentiatie van de cijfergegevens nodig.

Figuur 8 - Afgesloten dossiers in 2016 naar aard van de combinatie van hulp met pleegzorg (Bron: Binc)

In 68% van de afgesloten dossiers wordt samengewerkt met diensten buiten de jeugdhulpverlening. Om te weten waaruit deze ondersteuning precies bestaat, is meer differentiatie van de cijfergegevens nodig.

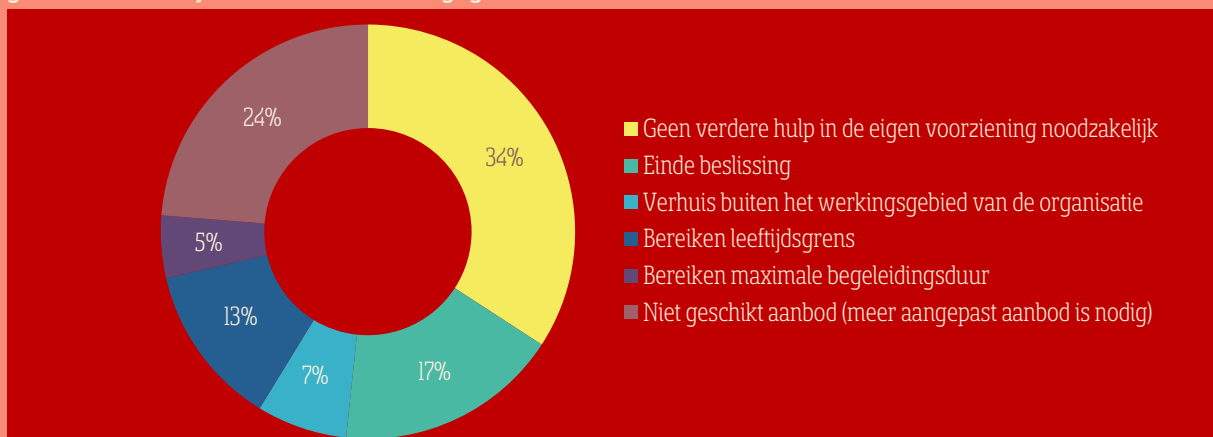
Figuur 9 - Afgesloten dossiers in 2016 naar aard van de Samenwerking met andere sectoren (Bron: Binc)

4.4. Beëindiging

In elk afgesloten dossier van jeugdhulpverlening wordt de reden van beëindiging genoteerd. De mogelijke redenen in het registratiesysteem Binc zijn echter niet specifiek afgestemd op pleegzorg en laten dus ruimte voor interpretatie. In 1 op 4 van de afgesloten dossiers was geen verdere hulp noodzakelijk, waardoor we kunnen hierbij veronderstellen dat de reden van plaatsing wegviel.

Voor 18% van de pleegzorgsituaties is er geen geschikt hulpverleningsaanbod binnen pleegzorg. We kunnen dit interpreteren als een zogenaamde 'breakdown'. 14% van de pleegzorgsituaties werd niet meer verlengd na het einde van een beslissing. In 10% van de situaties was de leeftijdsgrens bereikt. Op 18 jaar eindigt pleegzorg maar indien de kinderen en de pleegzorgers akkoord gaan, kan de pleegzorgsituatie voortgezet worden tot 21 jaar. Er zijn geen gegevens over het aantal pleegkinderen dat na het bereiken van deze leeftijdsgrens in het pleeggezin bleef. In België gaan jongeren gemiddeld op 24,9 jaar alleen wonen (Bron: Eurostat).

Voor 23% werd 'Andere' als reden van beëindiging opgegeven. Dit vraagt om uitklaring zodat meer genuanceerde cijfers kunnen worden gegeven.

Figuur 10 - Afgesloten dossiers in 2016 naar aard van beëindiging (Bron: Binc)

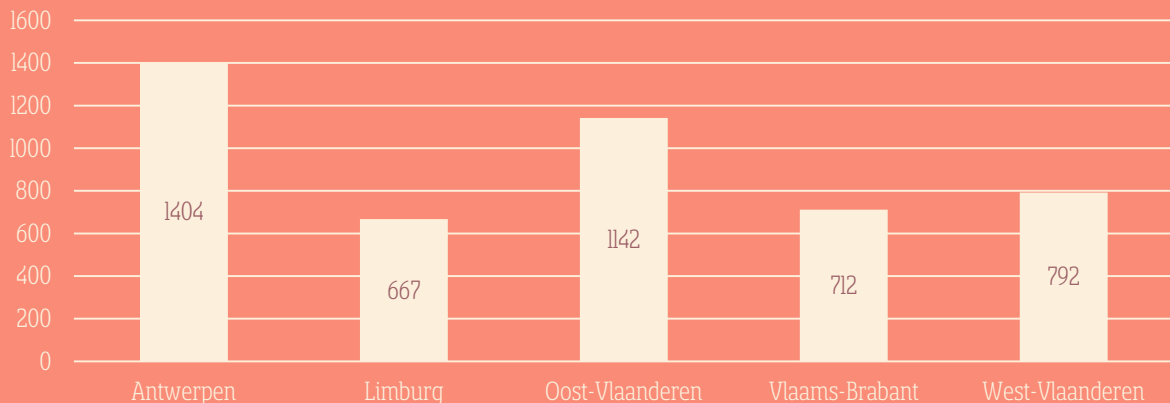

5. Pleeggezinnen

5.1. Totaal aantal pleeggezinnen

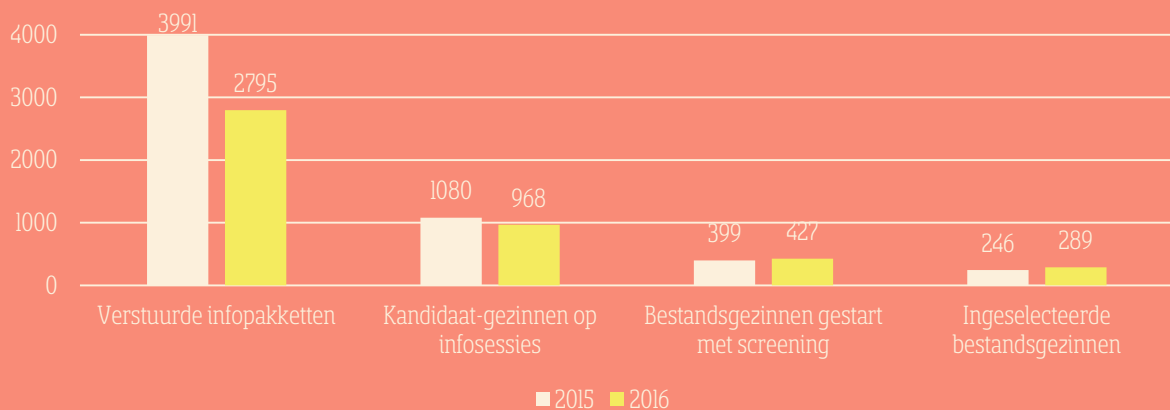
In 2016 werden 4.717 pleeggezinnen begeleid door een dienst voor pleegzorg. Dat is een stijging van 13% ten opzichte van vorig jaar. Verhoudingsgewijs loopt het aantal pleeggezinnen per provincie ongeveer gelijk met de provinciale bevolkingsverdeling in Vlaanderen (met uitzondering van Brussel).

Figuur 11 - Aantal pleeggezinnen per provincie in 2016 (Bron: eigen registratie)

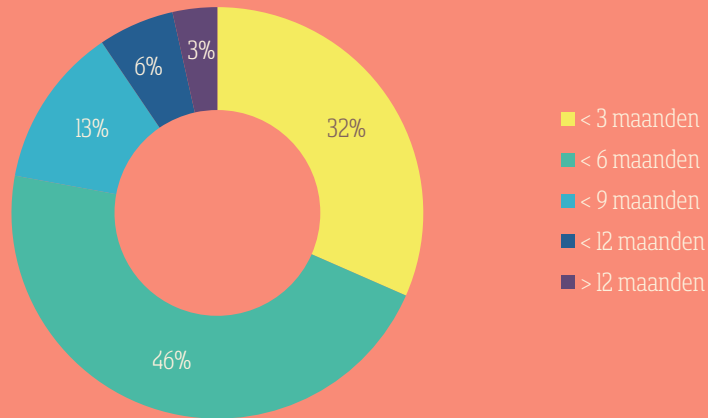
5.2. Screening

Kandidaat-bestandspleeggezinnen volgen een screeningstraject alvorens te starten met pleegzorg. Hoewel we een significante daling vaststellen van het aantal verstuurde infopakketten (-30%) en het aantal aanwezigen op de infosessies (-10%) merken we toch een stijging van het aantal gezinnen dat gestart is met screening (+7%) en het aantal ingeselecteerde gezinnen (+17%). Dit is te verklaren door het groot aantal belangstellenden dat in het laatste trimester van 2015 informatie vroeg over de opvang van minderjarige vluchtelingen in pleegzorg in het kader van het project 'Geef de wereld een thuis'.

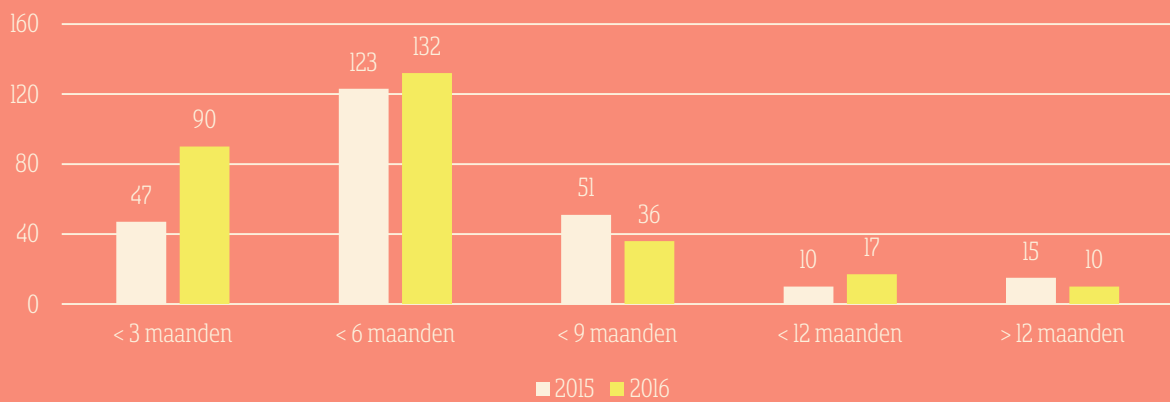
Figuur 12 - Vergelijkende cijfers screeningstraject bestandspleeggezinnen 2015-2016 (Bron: eigen registratie)

Hoe lang het screeningstraject duurt, is niet alleen afhankelijk van de dienst voor pleegzorg maar ook van de wensen van het kandidaat-pleeggezin. Zij bepalen mee het tempo. We zien dat 78% van de kandidaat-pleeggezinnen het traject afrondt binnen het half jaar.

Figuur 13 - Duurtijd screeningstraject in 2016 (Bron: eigen registratie)

In vergelijking met 2015 is de gemiddelde duurtijd van het screeningstraject korter geworden: kandidaat-pleeggezinnen rondden dit traject dus sneller af. De stijging is het grootst bij de kandidaat-pleeggezinnen die het screeningstraject binnen de drie maanden afronden.

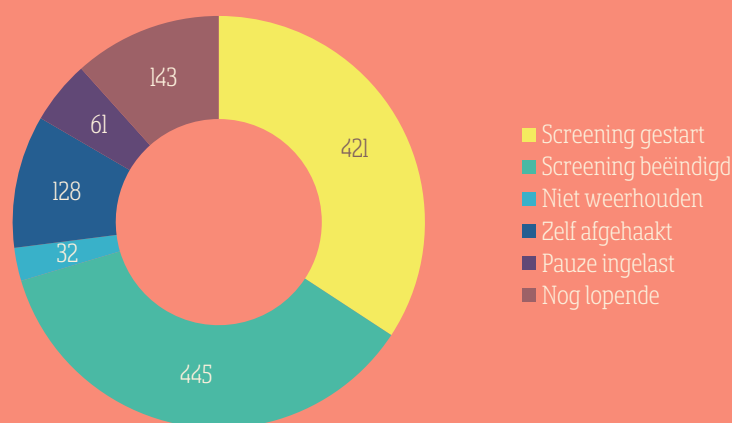

Figuur 14 - Aantal screeningstrajecten in 2016 naar duurtijd van het traject (Bron: eigen registratie)

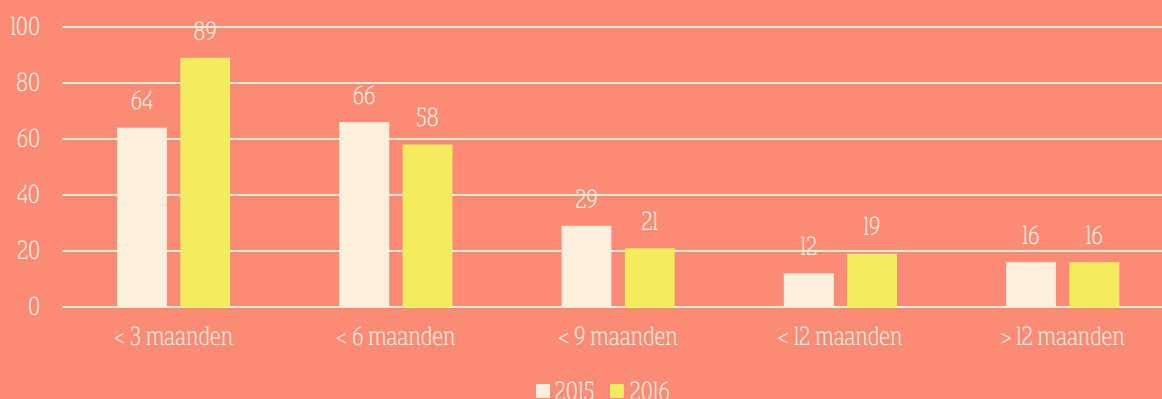
Een screeningsprocedure gebeurt in overleg met het kandidaat-pleeggezin op een zo transparant mogelijke manier. Hierdoor merkt een aantal kandidaat-pleeggezinnen dat pleegzorg toch niets voor hen is waardoor ze beslissen te stoppen met het screeningstraject (29%). Daarnaast is er nog eens 14% van de kandidaat gezinnen die een pauze inlast in de screeningsprocedure.

Eind 2015 waren nog een heel aantal screeningstrajecten lopende, mogelijk door de grote belangstelling voor het project 'Geef de wereld een thuis'. Deze werden afgerond in 2016 (waardoor het aantal beëindigde trajecten in 2016 groter was dan het aantal gestarte).

Figuur 15 - Overzicht van de screeningstrajecten van kandidaat-pleeggezinnen in 2016 (Bron: eigen registratie)

Wanneer we hieronder kijken naar de tijd tussen het afronden van het screeningstraject en de eerste effectieve pleegzorgplaatsing merken we ook hier de grootste stijging bij de mensen die binnen de drie maanden effectief starten met pleegzorg. Pleeggezinnen die openstaan voor verschillende vormen van pleegzorg voor verschillende leeftijden - pleeggezinnen met een zogenaamd 'breed' profiel - zullen sneller 'gematcht' worden met een pleegkind dan gezinnen met een beperkt profiel.

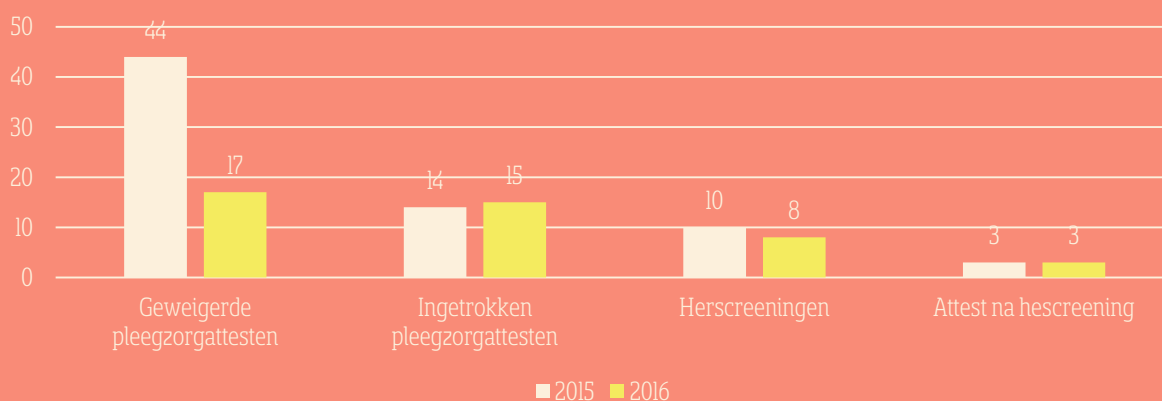

Figuur 16 - Aantal screeningstrajecten naar duurtijd tussen het afronden van het traject en de eerste pleegzorgplaatsing (Bron: eigen registratie)

5.3. Ingetrokken/geweigerde attesten

Om aan pleegzorg te mogen doen, heeft een pleeggezin een pleegzorgattest nodig, dat wordt uitgereikt door de dienst voor pleegzorg. Wanneer een gezin zich kandidaat stelt om een gekend kind op te vangen (netwerkpleegzorg), heeft de dienst voor pleegzorg 6 weken de tijd om te beoordelen of dit gezin voldoet aan de voorwaarden om aan pleegzorg te mogen doen. Indien het antwoord negatief is, wordt het pleegzorgattest geweigerd. In 2016 kregen 17 kandidaat-netwerkgezinnen zo'n weigering.

In 2016 werden ook 15 pleegzorgattesten ingetrokken. Dit gebeurt wanneer een pleeggezin niet meer aan de voorwaarden voldoet. De weigering of intrekking van een attest wordt steeds duidelijk gemotiveerd naar het pleeggezin. Het (kandidaat-)pleeggezin heeft de mogelijkheid om dit te betwisten en een herscreening te vragen. Drie van de acht herscreeningen leidden tot een aanvaarding als (kandidaat-)pleeggezin.

Figuur 16 - Aantal geweigerde en ingetrokken attesten in 2015 en 2016 (Bron: eigen registratie)

Na een herscreening is het nog mogelijk in beroep te gaan bij de Adviescommissie voor Voorzieningen WVG en (Kandidaat-)Pleegzorgers. In 2016 zijn twee dergelijke beroepen ingesteld.

Conclusie

Pleegzorg kende dit jaar een sterke groei. We vatten hierbij de meest opvallende tendensen samen:

Grotere vraag naar ondersteunende pleegzorg en perspectiefbiedende pleegzorg lage frequentie

De vraag naar ondersteunende pleegzorg en perspectiefbiedende pleegzorg lage frequentie is dit jaar opvallend gestegen. Een mogelijke verklaring is dat residentiële voorzieningen de weg naar pleegzorg hebben gevonden. Dit zijn echter vaak kinderen met meer nood aan zorg waardoor het niet makkelijk is om een gezin te vinden. Naast kinderen uit voorzieningen blijven kinderen met een beperking, broers en zussen en weekendvragen voor oudere kinderen lange tijd op de wachtlijst staan.

Grotere vraag naar perspectiefzoekende pleegzorg

Dit jaar zien we een opvallende stijging van het aantal perspectiefzoekende pleegzorgsituaties, waarbij gedurende een korte periode - 6 maanden tot een jaar - gekeken wordt welke langdurige oplossing voor het kind of de pleeggast het beste is. Een mogelijke verklaring van deze stijging is dat deze vorm van pleegzorg ondertussen meer bekend is bij verwijzers.

Grote vraag naar pleegzorg voor Niet-Begeleide Minderjarige Vluchtelingen

Naar aanleiding van de vluchtelingen crisis in 2015 en de sensibiliseringscampagne 'Geef de wereld een thuis' zagen we dit jaar ook een sterke toename van Niet-Begeleide Minderjarige Vluchtelingen die in pleegzorg worden opgevangen. Deze doelgroep bestaat voornamelijk uit tienerjongens en vraagt om een andere aanpak omwille van de cultuurverschillen en het hoge aantal getraumatiseerde kinderen. Daarom focusten we in 2016 op het werven van pleeggezinnen met een andere culturele achtergrond en zetten we in op samenwerking met andere organisaties die ervaring hebben met deze doelgroep.

Toename netwerkpleegzorg

Wanneer een kind niet langer thuis kan blijven wonen, wordt meer actief gezocht of het kind binnen het netwerk - familie en bekenden van het pleegkind - terecht kan, ook al omdat er soms geen geschikt aanbod is van bestandspleeggezinnen. De cijfers voor netwerkpleegzorg lijken dit te bevestigen.

Toename behandelingspleegzorg en combinaties van pleegzorg met andere hulpverlening

Pleegkinderen en pleeggasten hebben, vaker dan andere kinderen en volwassenen, te maken met emotionele problemen, gedragsproblemen of een psychiatrische problematiek. Hierdoor is extra begeleiding noodzakelijk. De diensten voor pleegzorg komen tegemoet aan deze nood door vaker behandelingspleegzorg in te schakelen en meer samen te werken met andere voorzieningen die gespecialiseerde hulp bieden.

Voor meer vragen over het registratierapport, kan u steeds terecht bij Pleegzorg Vlaanderen.

Woordenlijst

Behandelingspleegzorg: gezinnen die pleegkinderen of pleeggasten voor korte of lange tijd opvangen met specifieke psychiatrische of emotionele en gedragsproblemen, kunnen een beroep doen op **behandelingspleegzorg**. Dat omvat een behandeling voor het pleegkind of de pleeggast bovenop de gewone pleegzorgbegeleiding. Het kan ook dat je als pleegzorger extra training en begeleiding krijgt. Behandelingspleegzorg kan soms ook in samenwerking met een psychiatrisch ziekenhuis.

Bestandspleeggezin: deze pleeggezinnen kenden het pleegkind dat in hun gezin kwam niet vooraf.

CaH: Crisishulp aan Huis

CIG: Centra voor Integrale Gezinszorg

Crisispleegzorg: een acute crisis kan het leven helemaal door elkaar gooien. Wanneer een kind of een volwassene met een beperking op dat moment heel snel een opvangplaats nodig heeft, staat een **crisisgezin** paraat. Soms kunnen de pleegkinderen of pleeggasten na korte tijd weer terug naar huis. Als dat niet het geval is, wordt er gezocht naar een oplossing op lange termijn.

Gemandateerde voorziening: van overheidswege hebben 2 voorzieningen (het VK en het OJC) het mandaat om onderzoek te verrichten in verontrustende situaties waarin kinderen betrokken zijn. Bij ernstige verontrusting kunnen zij parket en de jeugdrechtbank inschakelen.

NBMV: Niet-begeleide minderjarige vreemdeling.

Netwerkpleeggezin: deze gezinnen zorgen voor een kind dat tot hun familie of sociale netwerk behoort.

OJC: Ondersteuningscentrum Jeugdzorg, één van de twee gemandateerde voorzieningen in Vlaanderen.

Ondersteunende pleegzorg: een gezin vangt een pleegkind of pleeggast op zolang als nodig: een paar dagen, een paar weken, een paar maanden of af en toe tijdens weekends en vakanties. Van bij het begin is al duidelijk dat de opvang beperkt zal zijn en worden er goede afspraken gemaakt. Dankzij de ondersteuning van een pleeggezin kunnen ouders die het moeilijk hebben genieten van een adempauze om hun problemen op te lossen.

We spreken van **ondersteunende pleegzorg – korte duur** indien een pleegkind of pleeggast gedurende een korte periode (max. 3 maanden) 7 dagen op 7 in een pleeggezin verblijft.

Met **ondersteunende pleegzorg – lage frequentie** bedoelen we dat een kind of volwassene 1 tot 3 nachten per week in een pleeggezin verblijft gedurende een langere periode.

OOOC: Onthaal- oriëntatie en observatiecentrum

OVBJ: Organisatie voor bijzondere jeugdzorg.

Perspectiefbiedende pleegzorg: wanneer een pleegkind of pleeggast langer dan een jaar in een pleeggezin woont. Een pleegkind kan soms vele jaren in een pleeggezin verblijven, zelfs tot wanneer het op eigen benen gaat staan. Toch houdt het kind in de mate van het mogelijke contact met de ouders. Jongvolwassenen met een beperking kunnen ook nadat ze 18 jaar worden, bij hun pleeggezin blijven wonen. Toch kan er een moment komen dat ze meer zelfstandigheid willen en stap per stap op eigen benen gaan staan. Volwassenen die in een gastgezin terecht kunnen, blijven daar meestal lange tijd wonen.

Bij **perspectiefbiedende pleegzorg – hoge frequentie** verblijft een pleegkind of pleeggast haast 7 dagen op 7 in het pleeggezin.

We spreken van **perspectiefbiedende pleegzorg – lage frequentie** wanneer een pleegkind of pleeggast het verblijf in een pleeggezin voor lange tijd (meer dan 2 jaar) combineert met een verblijf in een voorziening of een ander gezin.

Perspectiefzoekende pleegzorg: wanneer ouders de zorg even niet meer aankunnen, kan een pleeggezin de nodige rust brengen voor een pleegkind of pleeggast. Hulpverleners gaan dan samen met de ouders intensief aan de slag om hun leven weer op de rails te krijgen en hun problemen aan te pakken. De duurtijd is meestal enkele maanden. Als een terugkeer naar huis toch niet mogelijk blijkt, wordt er gezocht naar een langdurige oplossing.

Pleeggezin: een gezin dat de zorg opneemt voor kinderen of volwassenen na screening van een dienst voor pleegzorg en hierdoor begeleid wordt.

Pleeggast: Een volwassene met een beperking of psychiatrische problematiek die inwoont bij een gezin dat ondersteund wordt door een dienst van pleegzorg.

Pleegkind: een kind dat voor even of lange tijd verblijft in een ander gezin en ondersteund wordt door een dienst van pleegzorg.

Typemodules pleegzorg: vorm van pleegzorg. De duur en frequentie van het verblijf in het pleeggezin en de intensiteit van de begeleiding is afhankelijk van de vorm van pleegzorg en dus van de gekozen typemodule.

VK: Vertrouwenscentrum Kindermishandeling, één van de twee gemandateerde voorzieningen in Vlaanderen;

Pleegzorg Vlaanderen
Ravenstraat 98, 3000 Leuven

www.pleegzorgvlaanderen.be
info@pleegzorgvlaanderen.be